

บันทึกข้อความ

130054
6

ส่วนราชการ ส.น.ส.ก.(สร.ร.๓)

โทร / โทรสาร ๐-๒๓๕๖-๙๕๕๙

ที่ มท ๐๓๐๗.๖/๕๑๕๐

วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ทารือสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม

เรียน อปค.

๑. ข้อเท็จจริง

๑.๑ จังหวัดเชียงรายหรือแนวทางปฏิบัติการรับแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ดังนี้

๑.๑.๑ สถานที่พักเป็นที่ตั้งของสำนักงานบริษัทสมบัติทัวร์ เป็นตึกแถว ๓ ชั้น ๔ คูหา แบ่งเป็นห้องจำนวน ๙ ห้อง ใช้เป็นที่พักที่ขอยกเว้นไม่เป็นโรงแรมจำนวน ๔ ห้อง ส่วนที่เหลืออีก ๕ ห้อง แบ่งเป็นห้องพักของผู้บริหารบริษัทฯ จำนวน ๓ ห้อง และเป็นที่พักของพนักงานขับรถ, พนักงานต้อนรับ, พนักงานประจำสำนักงานบริษัทฯ จำนวน ๒ ห้อง

๑.๑.๒ สถานที่ตั้งหลายรายไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดิน บางรายตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนบางราย ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน และกรณีของนายแพทย์ ลีล วิลเลอร์ ไม่ได้มีสัญชาติไทย (สัญชาติอเมริกัน) แจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมชื่อ "นอร์ทเทอร์นโฮม"

ตามข้อ ๑ กฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดแต่เพียงว่า "ให้สถานที่พักที่มีห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกินสี่ห้อง มีผู้พักรวมกันไม่เกินสี่สิบคน ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักรั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยไม่มีค่าตอบแทน อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริม" โดยมีได้กำหนดคุณสมบัติผู้แจ้งฯ และรายละเอียดอย่างอื่นไว้ ประกอบกับเหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๑ คือ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการประกอบกิจการให้บริการสถานที่พักในแต่ละท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กเป็นรายได้เสริม อันเป็นกิจการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว และสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น รวมทั้งเผยแพร่ อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งหากพิจารณาตามเหตุผลดังกล่าวนิติบุคคลไม่น่าจะได้รับการยกเว้น ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการออกหนังสือรับแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม จังหวัดจันทบุรี ดังนี้

๑ กรณีบริษัทสมบัติทัวร์สามารถแจ้งขอยกเว้นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ได้หรือไม่ และการนำห้องพักส่วนที่เกินสี่ห้องไปเป็นห้องพักผู้บริหารฯ และพนักงาน เป็นไปตามหลักการและเหตุผลของกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๑ และสามารถดำเนินการเป็นห้องพักที่ได้รับการยกเว้นฯ ได้หรือไม่

๒ กรณีนายแพทย์ ลีล วิลเลอร์ ที่ไม่มีสัญชาติไทยจะสามารถแจ้งและประกอบกิจการดังกล่าวได้หรือไม่

๓ สถานที่ตั้งที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ หรือตั้งอยู่ในเขตป่าสงวน หรือเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสามารถออกใบรับแจ้งฯ ได้หรือไม่

(เอกสาร ๑)

๒. ข้อกฎหมาย

๒.๑ พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ (เอกสาร ๒)

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"โรงแรม" หมายความว่า สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในทางธุรกิจเพื่อให้บริการที่พักรั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน ทั้งนี้ไม่รวมถึง

(๑) สถานที่...

(๑) สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวซึ่งดำเนินการโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเพื่อการกุศล หรือการศึกษา ทั้งนี้ โดยมีใช่เป็นการหากำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน

(๒) สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการที่พักอาศัยโดยคิดค่าบริการเป็นรายเดือนขึ้นไปเท่านั้น

(๓) สถานที่พักอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ ผู้ขอรับใบอนุญาต ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) ไม่เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี

(๗) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต

(๘) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตโดยเหตุอื่นที่มีสาเหตุตาม(๖) แต่เวลาได้ล่วงพ้นมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

ถ้าผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลผู้เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง และต้องไม่เคยเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลที่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตาม(๘)

๒.๑ กฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรมพ.ศ. ๒๕๕๑ (เอกสาร ๓)

ข้อ ๑ ให้สถานที่พักที่มีจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกินสี่ห้องและมีจำนวนผู้พักรวมกันทั้งหมดไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริมและได้แจ้งให้นายทะเบียนทราบตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด ไม่เป็นโรงแรม (๓) ของบทนิยามคำว่า "โรงแรม" ในมาตรา ๔

๒.๒ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๕) เรื่อง การออกใบรับแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม เรื่องเสร็จที่ ๕๕๑/๒๕๕๓ ได้มีความเห็นตอบข้อหารือว่า(เอกสาร ๔)

การที่ข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ.๒๕๕๑ กำหนดให้สถานที่พักขนาดเล็กซึ่งมีห้องพักไม่เกินสี่ห้องและมีจำนวนผู้พักไม่เกินยี่สิบคนซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นโดยมีค่าตอบแทน อันเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริมและได้แจ้งให้นายทะเบียนทราบตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดไม่เป็นโรงแรม นั้น มีเจตนารมณ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น รวมทั้งเผยแพร่และอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ดังจะเห็นได้จากเหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงนี้ และเมื่อผู้ประกอบการแจ้งให้นายทะเบียนทราบแล้ว สถานที่พักดังกล่าวจะไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมาย

/ว่าด้วย...

ว่าด้วยโรงแรม ซึ่งนายทะเบียนไม่จำเป็นต้องพิจารณาเกี่ยวกับลักษณะสถานที่ตั้งตามที่กำหนดในกฎกระทรวง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ.๒๕๕๑

ดังนั้น ในกรณีที่ผู้มาแจ้งการประกอบกิจการสถานที่พักที่มีจำนวนห้องในอาคารเดียวกัน หรือหลายอาคารรวมกันไม่เกินสี่ห้อง และมีจำนวนผู้พักไม่เกินยี่สิบคนซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทนอันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริมต่อนายทะเบียนตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดเมื่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งตรวจสอบหลักฐาน เอกสารต่างๆว่ามีรายละเอียดครบถ้วนตามแบบที่กำหนดไว้แล้ว นายทะเบียนย่อมมีหน้าที่ต้องออกใบรับแจ้งให้กับผู้แจ้งต่อไป สำหรับประเด็นที่มีข้อสงสัยว่าถ้าผู้แจ้งได้กระทำการฝ่าฝืนโดยปลูกสร้างสถานที่พักในที่ดินมือเปล่า(ภ.บ.ท.๕) ที่ดินซึ่งอยู่ระหว่างการพิสูจน์สิทธิกับกรมธนารักษ์ ในคลองสาธารณะประโยชน์ ทะเล เขตป่าไม้ เขตอุทยานแห่งชาติ หรือแดนกรรมสิทธิ์ของเอกชนรายอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต การที่นายทะเบียนออกใบรับแจ้งให้อาจนำไปสู่การยอมรับการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และผู้รับแจ้งต้องรับผิดชอบนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๕) เห็นว่าการรับแจ้งตามข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรมฯเป็นเพียงการยกเว้นให้สถานที่พักดังกล่าวไม่เป็นโรงแรมเท่านั้น ไม่ได้หมายความว่า เป็นการยอมรับสิทธิในการเข้าไปก่อสร้างสถานที่พักในที่ดินของรัฐหรือของบุคคลอื่นได้โดยชอบด้วยกฎหมาย และหากมีการฝ่าฝืนกฎหมายเฉพาะใดก็จะต้องมีการดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนั้นต่อไป จึงไม่เป็นเหตุให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งต้องรับผิดชอบตามกฎหมายแต่อย่างใด

๓. ข้อพิจารณา

๓.๑ กรณีบริษัทสมบัติทัวร์สามารถแจ้งขอยกเว้นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมได้หรือไม่ และการนำห้องพักส่วนที่เกินสี่ห้องไปเป็นห้องพักผู้บริหารฯ และพนักงาน เป็นไปตามหลักการและเหตุผลของกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ.๒๕๕๑ และสามารถดำเนินการเป็นห้องพักที่ได้รับการยกเว้นฯ ได้หรือไม่

สน.สก. พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ ๑ กำหนดให้สถานที่พักที่มีจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกินสี่ห้องและมีจำนวนผู้พักรวมกันทั้งหมดไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริมและได้แจ้งให้นายทะเบียนทราบตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด ไม่เป็นโรงแรม (๓) ของบทนิยามคำว่า “โรงแรม” ในมาตรา ๔ ที่กฎหมายว่าด้วยโรงแรมมีเจตนารมณ์ว่าปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้รับความนิยมมากขึ้นในแต่ละท้องถิ่นมีการประกอบธุรกิจให้บริการสถานที่พักขนาดเล็กเป็นรายได้เสริมอันเป็นกิจการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น รวมทั้งเผยแพร่และอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น

กรณีของสถานที่พักเป็นที่ตั้งของสำนักงานบริษัทสมบัติทัวร์ เป็นตึกแถว ๓ ชั้น ๔ คูหา แบ่งเป็นห้องจำนวน ๙ ห้อง ใช้เป็นที่พักที่ขอยกเว้นไม่เป็นโรงแรมจำนวน ๔ ห้อง ส่วนที่เหลืออีก ๕ ห้อง แบ่งเป็นห้องพักของผู้บริหารบริษัทฯ จำนวน ๓ ห้อง และเป็นที่พักของพนักงานขับรถ, พนักงานต้อนรับ, พนักงานประจำสำนักงานบริษัทฯ จำนวน ๒ ห้อง รวมห้องพักทั้งหมด ๙ ห้อง แต่มีการแบ่งห้องพัก ๔ ห้อง เพื่อนำมาแจ้งเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าสถานที่พักดังกล่าวมีจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกันรวมกันเกินสี่ห้อง โดยสภาพไม่เป็นสถานที่พักขนาดเล็กและมีใช้เป็นการหารายได้เสริมอันเป็นกิจการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น รวมทั้งเผยแพร่และอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น การแบ่งห้องพักในสำนักงานบริษัท สมบัติทัวร์ ออกให้บริการห้องพักรายวันนั้น เป็นการเลี่ยงหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม โดยกฎกระทรวงกำหนดประเภท

/และหลักเกณฑ์...

และหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ.๒๕๕๑ กำหนดให้ห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกินสี่ห้องมีผู้พักอาศัยรวมกันไม่เกินยี่สิบคนให้แจ้งเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมต่อนายทะเบียน และกรณีดังกล่าวโดยสภาพไม่เป็นสถานที่พักขนาดเล็กและมีใช่เป็นการหารายได้เสริมอันเป็นกิจการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่นรวมทั้งเผยแพร่และอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น แต่เป็นการแบ่งห้องพักในสำนักงานบริษัท สมบัติทัวร์ ออกให้บริการห้องพักรายวันเป็นการเลี้ยงการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยโรงแรม

๓.๒ กรณีนายแพทย์ ลีล วิลเลอร์ ที่ไม่มีสัญชาติไทยจะสามารถแจ้งและประกอบกิจการดังกล่าวได้หรือไม่

สน.สก.พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ.๒๕๕๑ มีเจตนารมณ์ว่าปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้รับความนิยมมากขึ้นในแต่ละท้องถิ่นมีการประกอบธุรกิจให้บริการสถานที่พักขนาดเล็กเป็นรายได้เสริมอันเป็นกิจการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น รวมทั้งเผยแพร่และอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการประกอบกิจการดังกล่าว สมควรกำหนดให้สถานที่พักขนาดเล็กที่มีห้องพักไม่เกินสี่ห้องและมีจำนวนผู้พักไม่เกินยี่สิบคนซึ่งให้บริการเพื่อหารายได้เสริมของคนในท้องถิ่น ส่วนกรณีของนายแพทย์ ลีล วิลเลอร์ ที่ไม่มีสัญชาติไทย (สัญชาติอเมริกัน) ขอแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมชื่อ "นอร์ทเทอร์นโฮม" นั้น ไม่ถือเป็นการหารายได้เสริมเพราะนายแพทย์ ลีล วิลเลอร์ ไม่ใช่คนไทยซึ่งขัดกับเจตนารมณ์ของการออกกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว

๓.๓ สถานที่ตั้งที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ หรือตั้งอยู่ในเขตป่าสงวน หรือเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดสามารถออกใบรับแจ้งฯได้หรือไม่

สน.สก.พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การออกใบรับแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม เรื่องเสร็จที่ ๕๕๑/๒๕๕๓ ได้ให้ความเห็นและตอบข้อหารือกรณีดังกล่าวแล้ว และได้แจ้งเวียนให้จังหวัดทุกจังหวัดทราบแล้ว ซึ่งเป็นประเด็นเดียวกันควรให้จังหวัดได้ใช้ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การออกใบรับแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม เรื่องเสร็จที่ ๕๕๑/๒๕๕๓ เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

๔.ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดลงนามในหนังสือที่นำเสนอมาพร้อมนี้

เห็นชอบ/ลงนามแล้ว

(นายสุรพงษ์ สายโอภาส)

ผอ.สอธ.รท.
ผอ.สน.สก.

(นายนิรันดร์ กัลยาณมิตร)

ร.อปค. ปกท.อปค.

ผอ.สรร.๓ ..... ๑๓/๑๗/๕๕
หน.กมร. ๑๕/๑๖/๕๕
นิติกร ๑๑/๑๑/๕๕
ฉก.

14 ก.ย. 54

ที่ มท ๐๓๐๗.๖ / ๑๗๗๗๗๕

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร
กทม. ๑๐๒๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ทาหรือการรับแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม

เรียน นายทะเบียนโรงแรมจังหวัดเชียงราย

อ้างถึง หนังสือจังหวัดเชียงราย ที่ ขร ๐๐๑๗.๑/๖๕๕๗ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๓

ตามข้อ ๑ กฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ.๒๕๕๑ กำหนดแต่เพียงว่า "ให้สถานที่พักที่มีห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกินสี่ห้องมีผู้พักรวมกันไม่เกินสี่สิบคน ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักรั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยไม่มีค่าตอบแทน อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริม" โดยมีได้กำหนดคุณสมบัติผู้แจ้งฯ และรายละเอียดอย่างอื่นไว้ ประกอบกับเหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ.๒๕๕๑ คือ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการประกอบกิจการให้บริการสถานที่พักในแต่ละท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กเป็นรายได้เสริม อันเป็นกิจการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวและสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น รวมทั้งเผยแพร่ อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งหากพิจารณาตามเหตุผลดังกล่าวนิติบุคคลไม่น่าจะได้รับการยกเว้น ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการออกหนังสือรับแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม จังหวัดจิงขอหารือ ดังนี้

๑ กรณีบริษัทสมบัติทัวร์สามารถแจ้งขอยกเว้นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมได้หรือไม่ และการนำห้องพักส่วนที่เกินสี่ห้องไปเป็นห้องพักผู้บริหารฯ และพนักงาน เป็นไปตามหลักการและเหตุผลของกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ.๒๕๕๑ และสามารถดำเนินการเป็นห้องพักที่ได้รับการยกเว้นฯ ได้หรือไม่

๒ กรณีนายแพท ลีล วิลเลอร์ ที่ไม่มีสัญชาติไทยจะสามารถแจ้งและประกอบกิจการดังกล่าวได้หรือไม่

๓ สถานที่ตั้งที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ หรือตั้งอยู่ในเขตป่าสงวน หรือเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสามารถออกใบรับแจ้งฯได้หรือไม่

ประเด็นที่ ๑ กรณีบริษัทสมบัติทัวร์สามารถแจ้งขอยกเว้นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมได้หรือไม่ และการนำห้องพักส่วนที่เกินสี่ห้องไปเป็นห้องพักผู้บริหารฯ และพนักงาน เป็นไปตามหลักการและเหตุผลของกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ.๒๕๕๑ และสามารถดำเนินการเป็นห้องพักที่ได้รับการยกเว้นฯ ได้หรือไม่

/กรมการปกครอง...

กรมการปกครองพิจารณาตามกฎหมายกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ ๑ กำหนดให้สถานที่พักที่มีจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกินสี่ห้องและมีจำนวนผู้พักรวมกันทั้งหมดไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริมและได้แจ้งให้นายทะเบียนทราบตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด ไม่เป็นโรงแรม (๓) ของบทนิยามคำว่า “โรงแรม” ในมาตรา ๔ ที่กฎหมายว่าด้วยโรงแรมมีเจตนารมณ์ว่าปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้รับความนิยมมากขึ้นในแต่ละท้องถิ่นมีการประกอบธุรกิจให้บริการสถานที่พักขนาดเล็กเป็นรายได้เสริมอันเป็นกิจการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น รวมทั้งเผยแพร่และอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น

กรณีของสถานที่พักเป็นที่ตั้งของสำนักงานบริษัทสมบัติทัวร์ เป็นตึกแถว ๓ ชั้น ๔ คูหา แบ่งเป็นห้องจำนวน ๙ ห้อง ใช้เป็นที่พักที่ขอยกเว้นไม่เป็นโรงแรมจำนวน ๔ ห้อง ส่วนที่เหลืออีก ๕ ห้อง แบ่งเป็นห้องพักของผู้บริหารบริษัทฯ จำนวน ๓ ห้อง และเป็นที่พักของพนักงานขับรถ, พนักงานต้อนรับ, พนักงานประจำสำนักงานบริษัทฯ จำนวน ๒ ห้อง รวมห้องพักทั้งหมด ๙ ห้อง แต่มีการแบ่งห้องพัก ๔ ห้อง เพื่อนำมาแจ้งเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าสถานที่พักดังกล่าวมีจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกันรวมกันเกินสี่ห้อง โดยสภาพไม่เป็นสถานที่พักขนาดเล็กและมีใช่เป็นการหารายได้เสริมอันเป็นกิจการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น รวมทั้งเผยแพร่และอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น การแบ่งห้องพักในสำนักงานบริษัท สมบัติทัวร์ ออกให้บริการห้องพักรายวันนั้น เป็นการเลี่ยงหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม โดยกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ.๒๕๕๑ กำหนดให้ห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกินสี่ห้องมีผู้พักอาศัยรวมกันไม่เกินยี่สิบคนให้แจ้งเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมต่อนายทะเบียน และกรณีดังกล่าวโดยสภาพไม่เป็นสถานที่พักขนาดเล็กและมีใช่เป็นการหารายได้เสริมอันเป็นกิจการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่นรวมทั้งเผยแพร่และอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น แต่เป็นการแบ่งห้องพักในสำนักงานบริษัท สมบัติทัวร์ ออกให้บริการห้องพักรายวันเป็นการเลี่ยงการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยโรงแรม

ประเด็นที่ ๒ กรณีนายแพท ลีล วิลเลอร์ ที่ไม่มีสัญชาติไทยจะสามารถแจ้งและประกอบกิจการดังกล่าวได้หรือไม่

กรมการปกครองพิจารณาตามกฎหมายกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ.๒๕๕๑ มีเจตนารมณ์ว่าปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้รับความนิยมมากขึ้นในแต่ละท้องถิ่นมีการประกอบธุรกิจให้บริการสถานที่พักขนาดเล็กเป็นรายได้เสริมอันเป็นกิจการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น รวมทั้งเผยแพร่และอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการประกอบกิจการดังกล่าว สมควรกำหนดให้สถานที่พักขนาดเล็กที่มีห้องพักไม่เกินสี่ห้องและมีจำนวนผู้พักไม่เกินยี่สิบคนซึ่งให้บริการเพื่อหารายได้เสริมของคนในท้องถิ่น ส่วนกรณีของนายแพท ลีล วิลเลอร์ ที่ไม่มีสัญชาติไทย (สัญชาติอเมริกัน) ขอแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมชื่อ “นอร์ทเทอร์นโฮม” นั้น ไม่ถือเป็นการหารายได้เสริมเพราะนายแพท ลีล วิลเลอร์ ไม่ใช่คนไทยซึ่งขัดกับเจตนารมณ์ของการออกกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว

ประเด็นที่ ๓ สถานที่ตั้งที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ หรือตั้งอยู่ในเขตป่าสงวน หรือ เขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสามารถออกใบรับแจ้งฯได้หรือไม่

กรมการปกครองพิจารณาตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การออก ใบรับแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม เรื่องเสร็จที่ ๕๕๑/๒๕๕๓ ได้ให้ความเห็นและตอบข้อหารือกรณี ดังกล่าวแล้ว และได้แจ้งเวียนให้จังหวัดทุกจังหวัดทราบแล้ว ซึ่งเป็นประเด็นเดียวกันขอให้จังหวัดได้ใช้ ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การออกใบรับแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม เรื่อง เสร็จที่ ๕๕๑/๒๕๕๓ เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิรันดร์ กัลยาณมิตร)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ
ส่วนรักษาความสงบเรียบร้อย ๓
โทร/โทรสาร ๐-๒๓๕๖-๙๕๕๙

รอง อปค.....	.....
พร. ผอ.สน.สก.....	..... ๑๖/๑๑/๕๕
ผอ.สรร ๑.....	..... ๘/๑๑
หน.ก.มร.....	..... ๘/๑๑/๕๔
ช.พ.ปค.....	..... ๘/๑๑/๕๔
พิมพ์/ทวน.....	.....

12/10/25

ที่ นร ๐๙๐๑/ ๐๙๐๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑ กันยายน ๒๕๕๓

สรร.3
เลขที่รับ..... ๑๑๑/
ลงวันที่..... 13 กย 53
เวลา.....

เรื่อง ทารือแนวทางปฏิบัติการออกใบรับแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม

เรียน อธิบดีกรมการปกครอง

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑.๕/ป ๓๗๕
ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๓

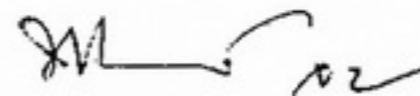
สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การออกใบรับแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็น
โรงแรมตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๗

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ขอหารือเกี่ยวกับการออกใบรับแจ้งสถานที่พัก
ที่ไม่เป็นโรงแรม และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้กระทรวงมหาดไทย (สำนักงาน
ปลัดกระทรวงและกรมการปกครอง) แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว
และมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้
อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
เพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙

ฝ่ายกฎหมายการค้าและอุตสาหกรรม

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๖๖๗ (นางสาวอารีย์รัฐา)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๖๔

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การออกใบรับแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม
ตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๗

กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๓๐๗.๖/๕๐๒๔ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ ดังนี้

๑. กฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้สถานที่พักที่มีห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารไม่เกินสี่ห้อง และมีผู้พักรวมกันไม่เกินยี่สิบคน โดยมีค่าตอบแทนและมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริม ไม่เป็นโรงแรมตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๗ แต่ต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแบบหนังสือแจ้งและแบบหนังสือรับแจ้งแล้ว

๒. กรมการปกครองได้รับข้อหารือจากจังหวัดตราดว่า การรับแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม แม้จะไม่ถือว่าเป็นการออกใบอนุญาตแต่ก็ต้องนำเรื่องสถานที่ตั้งมาประกอบการพิจารณาด้วย มิใช่พิจารณาแต่เฉพาะจำนวนห้องพัก จำนวนผู้พัก และการเป็นรายได้เสริมตามกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๑ สถานที่พักใดแม้เข้าลักษณะเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม แต่หากปลูกสร้างในที่ดินซึ่งไม่มีเอกสารสิทธิ์หรือในที่ดินที่ไม่มีสิทธิเข้าไปดำเนินการได้โดยชอบ นายทะเบียนย่อมไม่สามารถออกใบรับแจ้งให้ได้ด้วยเหตุผลดังกล่าว นายทะเบียนย่อมไม่สามารถออกใบรับแจ้งให้กับสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมซึ่งปลูกสร้างในที่ดินมือเปล่า (ภ.บ.ท. ๕) หรือที่ดินซึ่งอยู่ระหว่างการพิสูจน์สิทธิกับกรมธนารักษ์หรือปลูกสร้างในคลองสาธารณะประโยชน์ ทะเล เขตป่าไม้ เขตอุทยานแห่งชาติหรือแดนกรรมสิทธิ์ของเอกชนรายอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตได้ ทั้งนี้ หากออกใบรับแจ้งให้ อาจนำไปสู่การยอมรับการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ความเห็นของจังหวัดตราดถูกต้องหรือไม่

๓. กรมการปกครองพิจารณาแล้ว มีความเห็นเป็นสองฝ่าย

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า การรับแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมแม้จะไม่ถือว่าเป็นการออกใบอนุญาตแต่ก็ต้องนำเรื่องสถานที่ตั้งมาประกอบการพิจารณาด้วย มิใช่พิจารณาแต่เฉพาะจำนวนห้องพัก จำนวนผู้พัก และการเป็นรายได้เสริมตามกฎกระทรวงกำหนดประเภท

และหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๑ สถานที่พักใดแม้เข้าลักษณะเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม แต่หากปลูกสร้างในที่ดินซึ่งไม่มีเอกสารสิทธิ์ หรือในที่ดินที่ไม่มีสิทธิเข้าไปดำเนินการได้โดยชอบ นายทะเบียนย่อมไม่สามารถออกใบรับแจ้งให้ได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าว นายทะเบียนย่อมไม่สามารถออกใบรับแจ้งให้กับสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมซึ่งปลูกสร้างในที่ดินมือเปล่า (ภ.บ.ท. ๕) หรือที่ดินซึ่งอยู่ระหว่างการพิสูจน์สิทธิกับกรมธนารักษ์ หรือปลูกสร้างในคลองสาธารณะประโยชน์ ทะเล เขตป่าไม้ เขตอุทยานแห่งชาติ หรือแดนกรรมสิทธิ์ของเอกชนรายอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตได้ ทั้งนี้ หากออกใบรับแจ้งให้อำนาจไปสู่การยอมรับการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า การรับแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมถือว่าเป็นการรับแจ้งเพื่อควบคุมสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่ได้ออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม ไม่มีหลักเกณฑ์เรื่องอาคารที่อนุญาต เป็นเรื่องที่มีการรับแจ้งไว้เท่านั้น ไม่เป็นการรับรองสิทธิตามกฎหมายอื่น หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า สถานที่พักดังกล่าวปลูกสร้างในที่ดินมือเปล่า (ภ.บ.ท. ๕) หรือที่ดินซึ่งอยู่ระหว่างการพิสูจน์สิทธิกับกรมธนารักษ์ หรือแดนกรรมสิทธิ์ของเอกชนรายอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตได้ สำหรับการปลูกสร้างในคลองสาธารณะประโยชน์ ทะเล เขตป่าไม้ เขตอุทยานแห่งชาติ นายทะเบียนสามารถออกใบรับแจ้งให้ได้โดยให้หมายเหตุว่าสถานที่พักแห่งนี้อยู่ในเขตพื้นที่สาธารณะประโยชน์ เขตป่าไม้ เขตอุทยานแห่งชาติ แล้วแจ้งหน่วยงานที่มีหน้าที่ตามกฎหมายนั้น ๆ ดำเนินคดีและผลักดันต่อไป

๔. กรมการปกครองได้นำข้อหารือดังกล่าวเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณา โดยคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ พิจารณาแล้ว เห็นว่า ความในข้อ ๑ ของกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้สถานที่พักที่มีห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารไม่เกินสี่ห้อง มีผู้พักรวมกันไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักรั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริมและได้แจ้งให้นายทะเบียนทราบตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ไม่เป็นโรงแรมตาม (๓) ของบทนิยามคำว่า “โรงแรม” ในมาตรา ๔ ก็ด้วยเจตนารมณ์ที่เห็นว่า ปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้รับความนิยมมากขึ้น ในแต่ละท้องถิ่นมีการประกอบธุรกิจให้บริการสถานที่พักขนาดเล็กเป็นรายได้เสริมอันเป็นกิจการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น รวมทั้งเผยแพร่และอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการประกอบกิจการดังกล่าว สมควรกำหนดให้สถานที่พักขนาดเล็กที่มีห้องพักไม่เกินสี่ห้องและมีจำนวนผู้พักไม่เกินยี่สิบคนซึ่งให้บริการเพื่อหารายได้เสริมไม่เป็นโรงแรมตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๗ ตามเหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ หมายความว่า ผู้ประกอบกิจการสถานที่พักที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรมฯ กำหนดและได้ยื่นแบบหนังสือแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อนายทะเบียน เมื่อนายทะเบียนได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เห็นว่า ถูกต้องครบถ้วน

ตามที่กฎกระทรวงกำหนดแล้ว ก็จะออกหนังสือรับแจ้งให้เพื่อแสดงให้เห็นว่าสถานที่พักนั้นไม่เป็นโรงแรม เนื่องจากกฎกระทรวงดังกล่าวมีเจตนารมณ์ที่จะส่งเสริมการประกอบธุรกิจให้บริการสถานที่พักขนาดเล็กเป็นรายได้เสริมอันเป็นกิจการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องควบคุมเกี่ยวกับเรื่องสถานที่ตั้งของสถานที่พักอย่างเคร่งครัด เป็นเพียงแต่การกำกับดูแลกิจการเท่านั้น นายทะเบียนจึงไม่ต้องใช้ดุลพินิจในการพิจารณาว่าสมควรอนุญาตหรือไม่ เมื่อสถานที่พักไม่เป็นโรงแรมตาม (๓) ของบทนิยามคำว่า “โรงแรม” แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องนำเงื่อนไขตามข้อ ๒ ถึงข้อ ๒๒ แห่งกฎกระทรวงมาใช้บังคับกับการรับแจ้งแต่อย่างใด กรณีตามที่จังหวัดตราดหรือหากปรากฏข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติว่า กรณีเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงดังกล่าว นายทะเบียนก็ต้องพิจารณาออกใบรับแจ้งให้ และหากพบว่าสถานที่พักไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายอื่นก็ต้องพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป และกรมการปกครองได้แจ้งให้จังหวัดตราดถือปฏิบัติตามแนวทางของคณะกรรมการร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยแล้ว แต่ผลการปฏิบัติยังมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเห็นว่า การรับแจ้งสถานที่พักในเขตพื้นที่สาธารณประโยชน์ เขตป่าไม้ เขตอุทยานแห่งชาติ ผู้รับแจ้งจะมีความผิดตามกฎหมายนั้น ๆ หรือไม่

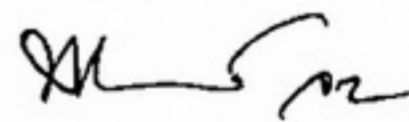
๕. กรมการปกครองพิจารณาแล้ว เห็นว่า เนื่องจากเรื่องดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายซึ่งยังไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและอาจมีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาทางปกครอง จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อวินิจฉัยเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงมหาดไทย โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า การที่ข้อ ๑^๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้สถานที่พักขนาดเล็กซึ่งมีห้องพักไม่เกินสี่ห้องและมีจำนวนผู้พักไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักรั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นโดยมีค่าตอบแทนอันเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริมและได้แจ้งให้นายทะเบียนทราบตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด ไม่เป็นโรงแรมนั้น มีเจตนารมณ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น รวมทั้งเผยแพร่และอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ดังจะเห็นได้จากเหตุผลในการ

^๑ ข้อ ๑ ให้สถานที่พักที่มีจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกินสี่ห้องและมีจำนวนผู้พักรวมกันทั้งหมดไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งจัดตั้งเพื่อให้บริการที่พักรั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริมและได้แจ้งให้นายทะเบียนทราบตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด ไม่เป็นโรงแรมตาม (๓) ของบทนิยามคำว่า “โรงแรม” ในมาตรา ๔

ประกาศใช้กฎกระทรวงนี้^๒ และเมื่อผู้ประกอบการแจ้งให้นายทะเบียนทราบแล้ว สถานที่พักดังกล่าวจะไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยโรงแรม ซึ่งนายทะเบียนไม่จำเป็นต้องพิจารณาเกี่ยวกับลักษณะสถานที่ตั้งตามที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๑ /

ดังนั้น ในกรณีที่มีผู้มาแจ้งการประกอบกิจการสถานที่พักที่มีจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกินสี่ห้อง และมีจำนวนผู้พักรวมกันทั้งหมดไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทนอันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริมต่อนายทะเบียนตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด เมื่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ว่ามีรายละเอียดครบถ้วนตามแบบที่กำหนดไว้แล้ว นายทะเบียนย่อมมีหน้าที่ต้องออกใบรับแจ้งให้กับผู้แจ้งต่อไป สำหรับประเด็นที่มีข้อสงสัยว่า ถ้าผู้แจ้งได้กระทำการฝ่าฝืนโดยปลูกสร้างสถานที่พักในที่ดินมือเปล่า (ภ.บ.ท. ๕) หรือที่ดินซึ่งอยู่ระหว่างการพิสูจน์สิทธิกับกรมธนารักษ์ หรือปลูกสร้างในคลองสาธารณะประโยชน์ ทะเล เขตป่าไม้ เขตอุทยานแห่งชาติ หรือแดนกรรมสิทธิ์ของเอกชนรายอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต การที่นายทะเบียนออกใบรับแจ้งให้อำนาจไปสู่การยอมรับการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและผู้รับแจ้งต้องรับผิดชอบนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เห็นว่าการรับแจ้งตามข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรมฯ เป็นเพียงการยกเว้นให้สถานที่พักดังกล่าวไม่เป็นโรงแรมเท่านั้น ไม่ได้หมายความว่าเป็นการยอมรับสิทธิในการเข้าไปก่อสร้างสถานที่พักในที่ดินของรัฐหรือของบุคคลอื่นได้โดยชอบด้วยกฎหมาย และหากมีการฝ่าฝืนกฎหมายเฉพาะใดก็จะต้องมีการดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนั้นต่อไป จึงไม่เป็นเหตุให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งต้องรับผิดชอบตามกฎหมายแต่อย่างใด

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๓

^๒ เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ได้รับความนิยมมากขึ้น ในแต่ละท้องถิ่นมีการประกอบธุรกิจให้บริการสถานที่พักขนาดเล็กเป็นรายได้เสริมอันเป็นกิจการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น รวมทั้งเผยแพร่และอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการประกอบกิจการดังกล่าว สมควรกำหนดให้สถานที่พักขนาดเล็กซึ่งมีห้องพักไม่เกินสี่ห้องและมีจำนวนผู้พักไม่เกินยี่สิบคนซึ่งให้บริการเพื่อหารายได้เสริม ไม่เป็นโรงแรมตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๑ และโดยที่มาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับธุรกิจโรงแรมมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดประเภทของโรงแรม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับสถานที่ตั้ง ขนาด ลักษณะสิ่งอำนวยความสะดวก หรือมาตรฐานการประกอบธุรกิจของโรงแรม เพื่อประโยชน์ในการกำหนดและควบคุมมาตรฐานของโรงแรม ส่งเสริมการประกอบธุรกิจโรงแรมและส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงแข็งแรง สุขลักษณะและความปลอดภัยของโรงแรม จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้